

מ"ת 17646/07/19 - מדינת ישראל נגד דודי כהן

בית משפט השלום בראשון לציון

מ"ת 17646-07-19 מדינת ישראל נ' כהן (עציר)

בפני כבוד השופט עמית מיכלס
מבקשת מדינת ישראל
נגד
משיב דודי כהן (עציר)
ב"כ המבקשת: עו"ד אלעד אשכנזי ועו"ד טל פרג'ון
ב"כ המשיב: עו"ד צבי אבנון ועו"ד צדוק חוגי

החלטה

לפני בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים, לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

כתב האישום

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום, שבהמשך תוקן, הכולל 21 אישומים, בהם מיוחסות לו את העבירות הבאות: **קשר לפשע**, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק או חוק העונשין); **מתן שימוש בתעודת מעבר**, לפי סעיף 8(א)(4) לחוק הדרכונים, תשי"ב-1952 (להלן: חוק הדרכונים); **כניסה לישראל שלא כחוק**, לפי סעיף 7 ביחד עם סעיף 12(א)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952; **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; **שיבוש מהלכי משפט**, לפי סעיף 244 לחוק העונשין; **הדחה בחקירה** (בכתב האישום נרשם סעיף עבירה שגוי בקשר לעבירת ההדחה בחקירה, אולם למקרא העובדות, דומה שכוונת המבקשת הייתה לייחס למשיב את סעיף 245(ב) לחוק העונשין).

2. בכתב אישום ארוך, המונה 21 אישומים ולא פחות מ-405 סעיפים, גוללה המבקשת את מעשיו לכאורה של המשיב בתקופה שבין 1.6.2017-4.6.2019.

החלק הכללי של כתב האישום מתאר שיטה אותה פיתח המשיב על מנת להכניס לישראל, שלא כדין ותמורת תשלום, נתינים גאורגים ואחרים (המכונים בכתב האישום: המוברחים). לצורך כך קשר המשיב קשר עם אחרים במהלך התקופה הרלוונטית, כאשר על פי הנטען המשיב היה היוזם ומי שעמד בראש הקשר, ובהתאם לצרכיו ולשם קידומו שכנע אנשים שונים, גברים ונשים שהתחלפו מעת לעת, לשתף עמו פעולה, לעתים תוך הפעלת לחץ (אנשים אלו כונו בכתב האישום: משתפי הפעולה).

בחלק הכללי של כתב האישום מתוארת שיטת הכניסה החוקית לישראל, המוכרת לכל, לפיה אדם המבקש להיכנס לישראל מחויב להזדהות תחילה בפני בקר גבולות או בפני עמדה ממוכנת. ככל שנמצא שהאדם מורשה להיכנס לתחומי המדינה, מונפקת לו תעודת מעבר אלקטרונית הכוללת את פרטיו האישיים ואת תמונתו (להלן: תעודת המעבר או גייט פאס), המיועדת לשימוש האישי בלבד. לאחר קבלת הגייט פאס, על האדם לעבור באחת מעמדות המעבר, ולהניח את הגייט פאס על סורק אלקטרוני לצורך פתיחת השער המאפשר את כניסת האדם לתחומי המדינה. לאחר השימוש בגייט פאס באופן האמור, לא ניתן לנצלו לשימוש נוסף.

בכתב האישום מתוארת שיטה, שלטענת המבקשת הינה "בעלת מאפיינים ייחודיים", אותה יזם ופיתח המשיב, שבהתאם לה פעל, או הורה למשתפי הפעולה לפעול:

- המשיב יצר קשר עם משתפי הפעולה והזמין לו, ולעתים גם לבני משפחתו, טיסות ושהייה במלון במדינה הזרה. השהייה במדינה הזרה הייתה, על פי רוב, לתקופה קצרה של יום או יומיים. לעתים משתפי הפעולה טסו לחו"ל ושובו ארצה עוד באותו היום.
- המשיב מימן את הטיסות, את עלות המלון, ולעתים אף נתן כסף ל"בזבזים" לחלק ממשתפי הפעולה בעת שהייתם בחו"ל.
- המשיב תיאם את שובם של משתפי הפעולה לישראל, דרך נתב"ג, במקביל למוברחים אותם ביקש להכניס לישראל שאל כחוק ובמרמה.
- המשיב הנחה את משתפי הפעולה כי עם שובם לארץ, יעבירו את הגייט פאס שהונפק עבורם לידי המוברח, כאשר את חלקם הנחה להניח את הגייט פאס בתוך דרכונם באופן שיבלוט החוצה.
- לאחר קבלת הגייט פאס של משתפי הפעולה, התקדם המוברח לעבר שער המעבר, הניח את הגייט פאס על הסורק באופן שגרם לפתיחת השער והשאיר את הגייט פאס על הסורק. באופן זה נטען שהמוברח נכנס לתחומי המדינה, תוך יצירת מצג שווא בפני ביקורת הגבולות ורשויות המדינה המסתמכות על רישומי הביקורת, וקבלת הנחת דעתן לפיה מי שעבר באמצעות הגייט פאס הוא משתפי הפעולה.
- בהמשך דאג המשיב או אחד ממשתפי הפעולה בהנחייתו להחזיר את הגייט פאס המנוצל לידי משתפי הפעולה.
- לאחר קבלת הגייט פאס לידי, התקדם משתפי הפעולה לעבר עמדת המעבר, על פי רוב כאשר הוא משוחח בטלפון הנייד או מעמיד פנים שכך הוא עושה, נצמד לנוסע תמים שהעביר את הגייט פאס שלו בעמדת המעבר, ועבר יחד עמו בשער המעבר לפני שנסגר.
- המשיב הנחה חלק ממשתפי הפעולה שעל מנת ששער המעבר לא ייסגר לפני שיספיקו לעבור בצמידות לנוסע התמים, עליהם להעביר מזוודת נוסעים קטנה מיד לאחר מעבר הנוסע, כך שסורק השער לא יזהה שמדובר בנוסע נוסף וייסגר. לצורך כך אף רכש המשיב לחלק ממשתפות הפעולה מזוודת נוסעים קטנה.

- המשיב הנחה את משתפי הפעולה שככל שלא יצליחו לצאת בצמידות לנוסע תמים, עליהם לפנות לבקר הגבולות, להציג לו מצג שווא ולקבל את הנחת דעתו לכך שלא הצליחו לעבור בשער.

בחלק מהמקרים טס המשיב למדינות הזרות ושב לישראל עם משתפי הפעולה, תוך שלקח חלק פעיל בביצוע השיטה. המשיב תיגמל לפחות חלק ממשתפי הפעולה בסכומי כסף שנעו בין 500 ל-1000 דולר ארה"ב לכל גייט פאס שנתנו ושאפשר להכניס מוברה לישראל שלא כחוק ובמרמה.

לטענת המבקשת, המשיב היה היוזם והרוח החיה בהפעלת השיטה, עמד בקשר עם המוברים או עם אנשים מטעמם, גייס את משתפי הפעולה, תכנן ומימן את מועד נסיעתם, שהייתם וחזרתם מחו"ל בהתאם לצרכיו, והנחה אותם כיצד לפעול בנתב"ג.

בכתב האישום פורטו 20 מקרים שונים בהם הוברחו לארץ נתינים זרים, פחות או יותר באותה שיטה, כאשר המשיב הסתייע בכל פעם באחד או יותר ממשתפי הפעולה הבאים: אחיו יקיר כהן (אישום 1); בר עטר (אישום 2); מנוצ'ר קריחלי (אישומים 2, 6); קטין בשם א.מ. (אישומים 3, 4, 5); ברק חזן (אישום 5); אילנה יוחייב (אישומים 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14); מורן אסולין (אישומים 7, 9, 10, 13, 18, 19, 20); עדי אמיר (אישומים 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14); אודליה בן לולו (אישום 14, 16, 17, 19, 20); נסים בן לולו (אישומים 16, 17); אייל אלחדד (אישום 15); מיטל שיין נגר (אישומים 18, 19).

המשיב נכח בשדה התעופה בשעת ביצוע העבירות באישומים הבאים: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 15, 19.

על פי הנטען, המשיב שכנע את מורן אסולין, כמו גם את מיטל שיין נגר לשתף עמו פעולה, תוך שניצל את מצבן הכלכלי.

מאישום 16 עולה שהמשיב מימן את שהותם של הזוג בן לולו וילדיהם בטורקיה. עם שובם לארץ חששה בן לולו ממסירת הגייט פאס לנתינים הזרים, אז יצר עמה קשר המשיב והבהיר לה כי טיסותיה והשהות שלה ושל בני משפחתה בטורקיה עלו לו כסף רב, ושעתה היא חבה לו חוב. עוד הבהיר לה המשיב שעל מנת להשיב את החוב, יהיה עליה לטוס לחו"ל עוד פעמיים ולהבריח עובדים זרים באותה שיטה, ובן לולו עשתה כן.

באישומים 16 ו-17 נטען שהמשיב שילם לבן לולו 500 דולר ו-6,000 ש"ח לאחר שביצעה את משימותיה. באישום 18 נטען שהמשיב שילם 1,000 דולר ארה"ב לאסולין, שהתחלקה בכסף עם נגר. באישום 19 נטען שהמשיב שילם 2,000 דולר ארה"ב שהתחלק בין אסולין, נגר ובן לולו.

אישומים מספר 14 ו-21 עוסקים, בין היתר, בעבירות הדחה בחקירה ושיבוש מהלכי משפט, כאשר על פי הנטען במהלך התקופה הרלוונטית נהג המשיב לתדרך את יוחייב, אסולין, נגר ובן לולו שככל שייתפסו בעת ביצוע ההברחות עבורו ויחקרו על ידי המשטרה, שלא יזכירו את שמו ושישיבו בשלילה כאשר ישאלו מפורשות בקשר להיכרותם.

לאחר מעצרה של יוחייב, שכרו המשיב וקריחלי את עו"ד א', על מנת שייצגה בדיוני המעצר, זאת במטרה להקטין את הסיכוי לכך שיוחייב תפיל אותו. לאחר ששוחררה, וידא עמה המשיב שלא הזכירה את שמו. יוחייב השיבה למשיב שלא מסרה את שמו לשוטרים, זאת עקב חששה ממנו.

עם הפיכתה של החקירה לגלויה, יצר המשיב קשר עם עו"ד א' עשרות פעמים וניסה לדלות ממנו מידע על החקירה מהידוע לו מקריחלי, אותו ייצג. בשלב מסוים חסם עו"ד א' את המשיב ביישומון whatsapp. המשיב התרעם על כך, ושלח לעו"ד א' הודעה קולית בה קלל אותו.

יום לאחר מכן זומנו לחקירה אסולין, נגר ובן לולו. משחשדה בן לולו שהזימון נוגע לפרשיה, התקשרה למשיב ויידעה אותו על זימנם של השלושה לחקירה. לשמע ההתפתחות ביקש המשיב מהשלושה לפגוש אותו בחוף הים בראשון לציון, שם ניסה לשכנע אותם תוך שהפעיל עליהם מסכת לחצים, להסתתר מהמשטרה ביחד עמו ולא להתייצב לחקירה, זאת עד אשר ישתחררו עצורים נוספים וייחקרו מעורבים נוספים, כך שיוכלו לשבש את החקירה לאחר שהתמונה תתבהר.

כחלק מניסיונות הפעלת הלחץ והשכנוע, התקשר המשיב לאדם אחר, שלטענתו הוא עורך דין, ולבקשת המשיב התקשר אותו אדם לאסולין, נגר ובן לולו ואמר להן שעדיף להן שלא להתייצב לחקירה. משהבין המשיב שהשלוש אינן משתפות עמו פעולה וביקשו לחשוב על הצעתו, אמר המשיב לנגר שכל שהשלוש יתייצבו לחקירה, "זה לא יגמר בטוב". בהשפעת לחצו של המשיב לא התייצבו השלוש לחקירה במועד שנקבע.

מאוחר יותר באותו יום שוחח המשיב עם השלוש באמצעות טלפון נייד שרכשו מחשש להאזנות סתר, והבטיח להן כסף על מנת שלא ישתפו פעולה צוות החקירה. בהמשך, שילם המשיב לאסולין ₪ 800 ורכש עבור השלוש טלפון נייד נוסף על מנת להקשות על המשטרה לבצע האזנת סתר לשיחותיהן.

רקע וטיעוני הצדדים

3. בדיון שנערך ביום 8.7.2019, הסכים ב"כ המשיב עו"ד צ. אבנן לקיומן של ראיות לכאורה, זאת על דעתו של המשיב עצמו. באותו יום הופנה המשיב לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר מעצר.

4. לקראת הדיון הנדחה, התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן שלא בא בהמלצה לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, תוך ששלל את המפקחים שהוצעו.

לדיון שהתקיים ביום 6.8.2019 התייצב עו"ד נוסף מטעם ההגנה, עו"ד צ. חוגי, שביקש לדחות את הדיון למשך מספר ימים לצורך קיום דיון בסוגיית הראיות, כמו גם את בשאלת קיומה של עילת המעצר, זאת על אף שהודה ש"לגבי חלק ניכר מהאישומים ישנן ראיות לכאורה. הסכמנו לעילה כוללת לגבי העבירות".

טיעוני המבקשת

5. ב"כ המבקשת חזרו על נימוקי הבקשה, תוך שהדגישו ששילובם של 3 עילות המעצר, אינו מאפשר את שחרורו של המשיב.

אשר לחשש הכבד משיבוש החקירה, הפנו ב"כ המבקשת לאישום מספר 21 המדבר בעד עצמו.

בעניין המפקחים המוצעים נטען שלאור קווי האישיות המניפולטיביים של המשיב, מצא שירות המבחן שהמפקחים לא יוכלו להשפיע עליו. בהקשר זה נטען שמעשי המשיב מוכיחים שקשה עד מאוד לשלוט בו, ועל כן אין לצפות מקרובי משפחתו, שיצליחו לפקח עליו ביעילות ככל שישוחרר.

עוד הפנו ב"כ המבקשת לעברו הפלילי של המשיב, הכולל 10 הרשעות קודמות, ושלושה כתבי אישום נוספים התלויים ועומדים נגדו, כאשר באחד מהם הופנה המשיב לקצין מבחן לצורך הכנת תסקיר לעונש. המשיב סירב להצעת שב"ס להשתלב בהליך טיפולי במסגרת המעצר.

אשר לעילת ההימלטות נטען שהמשיב יכול להימלט גם שעה שהוא עצור באיזוק אלקטרוני.

מטעם המבקשת הוגשו שני קלסרי ראיות. לטענת המבקשת, הראיות מסתמכות בין היתר גם על "עדות שיטה", המצביעה על דפוס פעולה של המשיב שהגה, יזם, והוציא אל הפועל את שיטת הגייט פאס, אותה אף ביצע בדרך שלא "תלכלך את ידיו".

בהמשך הוגשה מטעם המבקשת, באישור בית המשפט, השלמת טיעון בכתב לגבי עבירת המרמה, תוך מתן אפשרות להגנה להגיב לנטען.

טיעוני ההגנה

6. ב"כ המשיב הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה בנוגע לאישומים 8,13,16,17,19,21, אולם טענו שהמעשים המפורטים באישום 19 מקימים עבירת ניסיון בלבד. כהערה כללית ציינו שהוראות החוק מייחסות למשיב עבירה כללית של קבלת דבר במרמה, זאת בשעה שקיימת הוראת חוק פרטנית לגבי אותו מעשה, והיא עבירה לפי סעיף 8(א)(4) לחוק הדרכונים. אשר לעבירה זו טענו שמי שקיבל דבר במרמה הם העובדים הזרים ולא המשיב.

מאחר שלטענת ההגנה עבירת קבלת דבר במרמה אינה קיימת, כך גם לא ניתן להאשים את המשיב בעבירת קשירת הקשר לביצוע פשע, אלא לכל היותר בעבירה של קשירת קשר לביצוע עוון.

7. כהערה כללית נטען שמי מהגאורגים שנתפסו לא קשר את המשיב ולא טען ששילם כסף לו או לאחרים. בנוסף טענו טענות פרטניות לגבי האישומים השונים.

בכל הנוגע לאישום 1 הקשור לאח יקיר, נטען שהנתין הגאורגי טען בעדותו שקיבל את הכרטיס מהאח יקיר, ולא מהמשיב.

לגבי אישומים 3-5 נטען שהקטין א.מ, עמו טס המשיב לחו"ל על פי הנטען, אינו מופיע בכתב האישום כעד תביעה, כך שלא ניתן יהיה להוכיח אישומים אלו.

אשר לאישום 5, נטען שבר עטר (הכוונה ככל הנראה לברק חזן - ע.מ) מכחיש את המיוחס לו מכל וכל וכי באישום זה אין מצלמות שיכולות לתמוך בהתרחשות הנזכרת בכתב האישום. בקשר לאישום 5 נטען שהגאורגי נתפס, ומכאן שלא קמה כל עבירה. נוסף על כך הצביע ב"כ המשיב על בעייתיות בלוחות הזמנים שפורטו באישום זה.

בקשר לאישום 6 נטען שהמשיב כלל אינו מוזכר, ואילו יוחייב אומרת שכלל לא נתנה את הכרטיס שלה באותו יום לאדם כלשהו.

בקשר לאישום 7 נטען לבעייתיות עם גרסתה של יוחייב.

בקשר לאישומים 9 ו-10 נטען לחוסר סבירות בלוחות הזמנים שפורטו. באישום 10 נטען שלא רואים דבר בסרטונים.

בקשר לאישום 11 נטען שאמיר מכחיש מעורבות ושאר סרטונים לביסוס האישום.

בקשר לאישום 12 נטען שאמיר ויוחאי מכחישים מעורבות. נוסף על כך בחקירה נרשם שנתפס "גרזיני", בעוד שבדוח התפיסה רשום "גרזינית".

בקשר לאישום 14 נטען שאמיר ואילנה הכחישו מעורבות והכחישו שקיבלו כרטיסים.

אשר לעבירת השיבוש המוזכרת גם באישום זה, וביתר פירוט באישום 21, נטען שעו"ד א' טען שהאדם ששכר את שירותיו היה אדם בשם "מנו", כי הוא לא פגש במשיב ולא קיבל ממנו כסף. מצד שני נאמר שאכן התקיימה שיחה עם אדם בשם "דודי", אולם לא נערכה השוואת קולות ומכאן שלא ברור האם מדובר במשיב, או שמא באדם אחר שהתייצג כ"דודי".

בקשר לאישום 15 נטען שאייל מכחיש וטוען שלא נסע עם המשיב לחו"ל. נוסף על כך אין כרטיסי טיסה שיכולים להצביע על קשר ביניהם. כל שקיים הוא סרטון בו לא רואים דבר. לדברי ב"כ המשיב הוא לא צפה בעצמו בסרטון, אלא הסתמך על דוח הצפייה של השוטר שכתב שלא רואים את המשיב או את העברת הכרטיס.

בקשר לאישום 18 נטען שליטל מכחישה שהייתה בחו"ל עם המשיב, טענה שלא ראתה עובד זר והיא אינה זוכרת אם העבירה או לא העבירה את הכרטיס לאחר. עוד נטען שבאירוע זה המשיב כלל לא נכח, ועל כן על המבקשת להוכיח שנכח במקום "מי מטעמו" של המשיב.

בקשר לאישומים 19 ו-20 נטען שאין כל ראייה הקושרת את המשיב לאירוע, וככל שהייתה ראייה, הרי שמדובר בעבירת סיוע בלבד.

בקשר לאישום 21 נטען שמי ששכר את שירותיו של עו"ד א' היה קריחלי (מנו).

8. אשר לעילות המעצר נטען שאין מדובר בעבירה מתוחכמת, שכן בסך הכול מדובר בהעברת כרטיס גייט פאס לאחר, ולאחר מכן היצמדות לאדם אחר על מנת להיכנס לישראל. עוד נטען שהמשיב לא סיכן את ביטחון המדינה שכן

אין כל טענה על כך שהכניס לישראל אחד מתושבי האזור או מחבל, שאז מוסכם היה שקמה עילת מסוכנות.

נוסף על כך נטען שלא מתקיימת עילת השיבוש, שכן לא המשיב הוא זה ששכר את שירותיו של עו"ד א', כאשר לעדת התביעה שטענה שהמשיב הוא זה ששכר את עוה"ד יש אינטרס להפלילו.

עוד נטען ל"אכיפה בררנית", במובן זה שאת יתר המעורבים הוחלט לשחרר בערבות מבלי שהוגש נגדם עד היום כתב אישום, זאת על אף שבלעדיהם לא היו מתבצעות העבירות בהן הואשם המשיב.

9. בהינתן חולשה בראיות, אליבא דהגנה, ובהעדר עילות מעצר חזקות, לא כל שכן סטטוטוריות, ביקשו ב"כ המשיב להורות על שחרורו אף ללא תנאים מגבילים, ולאין את מסוכנותו באמצעות צו עיכוב יציאה מהארץ, הפקדת דרכון והרחקה מנמל התעופה.

10. נוסף על מכלול הטענות, כיוונו ב"כ המשיב את חיצו ביקורתם לעבר תסקיר שירות המבחן, ובהמשך, בהשלמת טיעון בכתב, הופנו האשמות גם לעברו של קצין המבחן עצמו. אשר לתסקיר, נטען שקצין המבחן דיבר עם המשיב 15 דקות בלבד. עוד נטען שקצין המבחן נקלע לכלל טעות כאשר התייחס למשיב כאל עבריין רצדיביסט, כאשר בחר לתת משקל להרשעות קודמות שעניינן עבירות קלות ערך שבוצעו לפני זמן רב, כנימוק למסקנתו בדבר הידרדרות שחלה במצבו. לדברי הסנגורים, גם כאשר המשיב ידע שהחקירה בעניינו החלה הוא לא ברח או עזב את הארץ, ומכאן שאין חשש לכך שיימלט מהארץ. נוסף על כך מתחו ב"כ המשיב ביקורת על כך שקצין המבחן פסל את המפקחים המוצעים וביקשו שבית המשפט יבחן אותם בעצמו.

מטעם המשיב הוגש קלסר המכיל את סעיפי החוק שאוזכרו בטיעוניהם, כמו גם החלטות שניתנו על ידי מותבים אחרים בהליכי מעצר הימים, שמצאו להורות על שחרורם של המשיב ושל שותפיו.

ראיות לכאורה

11. להווי ידוע לכל, כי החלטה בדבר מעצרו של נאשם עד תום ההליכים נעשית על סמך חומר הראיות הגולמי, בטרם עבר את "מסננת" החקירה הנגדית. לפיכך, בשלב זה יש לבחון האם קיים סיכוי סביר להוכחת האשמה, אגב בחינת הפוטנציאל ההוכחתי של חומר החקירה. בפסיקה נקבע שעל בית המשפט להימנע מלהידרש, בשלב זה, לשאלות בדבר מהימנות עדים, אלא אם עסקינן בפירכות מהותיות וגלויות לעין, המצביעות על כרסום ממשי בקיומן של ראיות לכאורה [בש"פ 3171/13 אדנייב ואח' נ' מדינת ישראל (9.5.13)].

12. מטיעוני הצדדים עולה שנפקות כוחם הן בפן הכללי והן בפן הרלבנטי לכל אישום בהתאם לנסיבותיו. לפיכך, יש לבחון את משקלה של כל ראיה, בהתייחס לכל אישום, כמו גם שקילת היחס בין הראיות כולן, האחת למול רעותה. על מנת לפלס את הדרך בפני הקורא, בטרם נצלול לנבכי הראיות, אדרש תחילה למושכלות יסוד, ובכלל זה לכללים שהותו בפסיקה בקשר ל"עדות שיטה", "מעשים דומים", ו-"ביצוע בצוותא". לאחר מכן איישם את הכללים ומשמעותם על כלל האישומים בנפרד, בשים לב לקשר שיימצא ביניהם בקשר לכללים המשפטיים האמורים שיכול ויחברו ביניהם,

ולבסוף אתייחס לשאלות משפטיות וקושיות אחרות שהעלו ב"כ המשיב.

על דיני הביצוע בצוותא

13. מטיעוני המבקשת עולה שהמשיב דאג שלא "ללכלך את ידיו", אלא פעל באמצעות שלוחים, הם "משתפי הפעולה" המוזכרים בכתב האישום.

בפסיקה נקבע שלשם התגבשות עבירה על ידי מספר עבריינים בצוותא, די בשותפות ספונטנית לשם השגת המטרה המשותפת שבני החבורה מודעים לה [ע"פ 4693/01 מדינת ישראל נ' בביזאיב (24.7.2002) (להלן: עניין בביזאיב)]. עוד נקבע, שלצורך הוכחת אחריותו של נאשם כשותף, אין צורך בהוכחת ביצועם של כל רכיבי ההתנהגות הפלילית הנדרשת להרשעה בביצועה של אותה עבירה, וכי אחריותו נאמדת על פי מהות תרומתו להתהוות העבירה (עניין בביזאיב). כך, תתכן חלוקת עבודה בה פועלים הנאשמים במקומות שונים ובזמנים שונים, מבלי שכל אחד מהם מיצה את העבירה, ובלבד שחלקו הוא מהותי להגשמת התכנית המשותפת. לפיכך, העדר נוכחות בזירת העבירה אינו מעלה ואינו מוריד ממידת האחריות אותה ניתן לייחס לעברין [ראו: ע"פ 4389/93 מרדכי נ' מדינת ישראל (4.8.1996); ע"פ 2814/95, פלונים נ' מדינת ישראל (9.7.1997), (להלן: פרשת "שוק הקצבים")].

14. היסוד הנפשי של המבצע בצוותא נאמד על פי מבחן השליטה הפונקציונלית: האם יחסו הנפשי של מבצע העבירה הינו כשל "יוצר עבירה", האם הוא בעל שליטה פונקציונלית, עם האחרים, על העשייה העבריינית והתפתחותה (פרשת "שוק הקצבים"). בעניין זה נקבע ש"ככל שהיסוד הנפשי של עושה העבירה (מבחינת מידת העניין שלו בביצועה) רב יותר, יש מקום להסתפק בדרגה נמוכה יותר של היסוד העובדתי - ולהיפך" [ע"פ 8573/96 מרקדו ואח' נ' מדינת ישראל, פסקה 88 (18.12.1997); דנ"פ 1294/96, 1365, משולם ואח' נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (29.6.1998), (להלן: עניין משולם)]. עוד נקבע שדי במעשה לביצוע העבירה החורג מהכנ ג דא, והמלווה ביסוד הנפשי המתאים, כדי למלא את היסוד ההתנהגותי הנדרש לסיווגו של המשתתף כמבצע בצוותא, וכי גם מי שאינו בעל שליטה, ואף תרומתו הפיסית לביצוע העבירה אינה קריטית להשלמת הביצוע, עשוי להיחשב כמבצע בצוותא (עניין משולם).

15. בעניין משולם הציע השופט א. מצא במסגרת בחינת "מקבילית כוחות" זו, לשלב גם את מבחן השליטה, תוך שקבע:

"שבכך עשוי להימצא מענה לשאלת סיווגם של רבי-עבריינים, שבעצמם אינם משתתפים באופן פיזי בביצוע עבירות המבוצעות בשליחותם... לדידי, יש לראות במשתתף כזה - שבידו שליטה מלאה על הביצוע ושעשייתו כוללת לא רק פעולות שידול והכנה, אלא גם הנחיית העבריינים הפועלים ופיקוח על פעילותם - מבצע בצוותא לכל דבר. דומה, כי דווקא המודל של רבי-עבריינים כזה מהווה דוגמה טובה לחוסר המשמעות שניתן לעתים לייחס למידת ההתאמה שבין השתתפותו הפעילה של עברין בביצוע העבירה לבין הרכיב ההתנהגותי שבהגדרת העבירה..." (עניין משולם, פסקה 27, ההדגשות אינן במקור - ע.מ.).

על "עדות שיטה" ו"מעשים דומים"

16. הכלל המשפטי בדבר "עדות שיטה" חזר ונשנה בפסיקת בתי המשפט משך שנים רבות, וזכה לבחינתו הנוספת של בית המשפט העליון בפרשת הנשיא קצב [ע"פ 3372/11 משה קצב נ' מדינת ישראל (10.11.11)], פסקה 332 ואילך והפסיקה שאוזכרה שם, שאושר בדנ"פ 864/12 משה קצב נ' מדינת ישראל (13.5.12), פסקה 11].

בפתח הדברים יש להזכיר את ההבדל בין עדות שיטה לבין עדות בדבר מעשים דומים. מטרתה של עדות השיטה היא להוכיח את היסוד העובדתי של העבירה, כגון הוכחת עצם ביצוע מעשה העבירה, או הוכחת זהות המבצע. מנגד, מטרתה של עדות בדבר מעשים דומים הינה הוכחת כוונה פלילית של הנאשם בביצוע המעשים ושלילת טענת "תום לב", כאשר עצם ביצוע המעשים אינו שנוי במחלוקת. מטרות שונות אלו מכתבות אף את הרמות השונות של הדמיון הנדרש בין העדויות או הראיות. כך, בעוד ש"עדות שיטה" מחייבת דרגה גבוהה יחסית של דמיון בין המעשים, הרי שככל שמדובר בעדות בדבר מעשים דומים, ניתן להסתפק בהצגת מספר מאפיינים דומים בין המעשים.

אשר ל"עדות השיטה", נקבע שכאשר מדובר בראיה יחידה לקביעת זהותו של הנאשם כמבצע העבירה, תידרש מידה רבה של דמיון בין העדויות, עד כדי מעין "טביעת אצבע". לעומת זאת, אם קיימת עדות מהימנה הקובעת את זהותו של הנאשם, אך לעדות זו נדרש סיוע, הרי שרמת הדמיון שתידרש מעדות השיטה, כראיית סיוע- תהא פחותה.

בכל מקרה, גם כאשר נדרשת רמה פחותה של דמיון, יש להצביע על קווי דמיון מוחשיים ואין להסתפק בדמיון כללי גרידא. לעולם יבחן בית המשפט את משקל העדות באופן זהיר. קביעת המשקל תלויה במכלול של נתונים, אשר אינם מהווים רשימה סגורה. לשם ההמחשה, כאשר עסקין במתלוננים אשר אין ביניהם כל קשר ואשר התלוננו על מעשים דומים שביצע בהם הנאשם, הרי שעדויותיהם מהוות חיזוק ממשי האחת לרעותה. מנגד, אם יש לשני עדים מניע זהה לכאורה לטפול על הנאשם דבר שקר - יפחת משקל עדותם.

מן הכלל אל הפרט

17. אקדים ואומר, שלאחר שעיינתי בחומר הראיות שהוגש לעיוני, ובחנתי את היבטיו העובדתיים והמשפטיים, על רקע הכללים המשפטיים עליהם עמדתי לעיל, מצאתי שקיימות ראיות לכאורה בעוצמה גבוהה להוכחת העבירות המיוחסות למשיב ברובם המוחלט של האישומים. עוד אוכל לקבוע שנוכח ריבוי האישומים המיוחסים למשיב, הרי שבחולשות הראייתיות שיצוינו בהמשך בקשר למספר קטן של אישומים, ממילא אין כדי להשפיע על מאזן הראיות הכללי.

18. כפי שנראה מיד, תיק החקירה כולל מארג ראיות מגוון. הצטברותן של ראיות אלו מבססת הן את טענת המבקשת בדבר קיומה של שיטת פעולה בה פעל המשיב, והן את האישומים הפרטניים המופיעים בכתב האישום.

ב"כ המשיב אינם חלוקים על כך שבחלק מהאישומים הראיות בולטות לעין וברורות, וודאי לצורך השלב הלכאורי בו אנו מצויים כעת, ומשכך הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה בנוגע לאישומים 8,13,16,17,19,21. לגבי אישומים אחרים, בפרט אלו שאינם ממקמים את המשיב בשדה התעופה, או באלו בהם הוא לא תועד בסרטוני האבטחה מעביר בעצמו מוברח, נדרשת "מלאכת השלמה" בדרך של שימוש בכללים המשפטיים של "עדות שיטה", להוכחת זהות המשיב,

"מעשים דומים", לצורך שלילת טענות תום לב והוכחת היסוד הנפשי.

נעבור עתה לבחון את הראיות שהוצגו באישומים השונים שנותרו במחלוקת.

אישום 1

19. אישום 1 מבוסס על דוחות פעולה של השוטרים טלי זאנדני, ליאור עוזיאל ושלומי הכהן, שראו את המשיב ואת אחיו יקיר בשדה התעופה. מהדוחות עולה שיקיר והמוברח הגאורגי לא הצליחו לעבור יחדיו בשער היציאה, לאחר מספר דקות נראה המוברח מניח את הפתק ועובר בשער היציאה, מבלי לקחת את הפתק באמצעותו עבר. המשיב נראה כשהוא יוצא משער היציאה באמצעות הגייט פאס שלו. יקיר נכנס לשירותים ולאחר מספר דקות נראה יוצא ומסתובב באולם ביקורת הגבולות, מדבר בטלפון, כשהוא לחוץ וחסר מנוח, חוזר לאזור היציאה, חוזר שוב לשירותים, חוזר לאזור היציאה ומנסה לעבור, כמובן ללא הצלחה, ניגש למשרד ביקורת הגבולות, שם מסר שהוא אינו מוצא את הגייט פאס שלו. השוטר שלומי, ראה את יקיר ואת המוברח נכנסים יחדיו לשירותים, נכנס אחריהם ושם ראה את השניים מחליפים ביניהם מבטים.

עוד באותו יום נחקר יקיר באזהרה. על אף הכחשתו של יקיר וניסיונו שלא להפיל את אחיו, הרי שעדיין מסר בחקירתו שלל פרטים מפלילים על אודות המשיב: לדברי יקיר, הוא נתן למוברח את הגייט פאס שלו לאחר שהמוברח ניגש אליו, ואמר לו שיש בעיה עם הכרטיס שלו. עוד מסר שהוא "לא מבין בדברים האלו" ולכן נתן למוברח את הכרטיס. יקיר אישר שראה את המוברח באותו בית מלון בו שהה עם המשיב בטיביליסי, ואף ראה שהמשיב "נשאר אתו" במלון. יקיר זיהה עצמו בסרטונים המתעדים את מעשיו בשדה התעופה.

בחקירתו של יקיר ניתן למצוא שלל אמירות תמוהות ובלתי סבירות נוספות, שלא זה המקום לפרטן. ואולם, די בתיעוד האירוע במצלמות האבטחה, דוחות הפעולה המפורטים של שלושה שוטרים שראו את ההתרחשות משלוש נקודות שונות, ובאמירות של יקיר כדי לבסס חשד סביר לא רק נגד יקיר, אלא גם נגד המשיב, זאת לאחר השוואת אישום זה ליתר האישומים שהתבצעו בשיטה דומה, בכל פעם עם משתפי פעולה אחרים.

אישום 2

20. בדומה ליקיר, גם בר עטר ניסתה שלא להפיל את המשיב, אולם עדין סיפקה אין ספור פרטים המבססים ראיות לכאורה נגד המשיב באישום זה, כאשר ראיות אלו משתלבות עם המארג הראייתי הכולל להוכחת השיטה.

עטר סיפרה שמכירה את המשיב מזה ארבע שנים "דרך בילויים", אולם בשנתיים האחרונות כלל לא התגוררה בארץ. לדבריה, שהתה יחד עם המשיב באיסטנבול יום אחד בלבד, כאשר מטרת הנסיעה הייתה "שופינג". המשיב שילם עבור כרטיס הטיסה שלה ו"בזבז" עליה 500 דולר. משנשאלה מדוע שהמשיב יקנה עבורה הכרטיס טיסה ויבזבז עליה כסף, השיבה לחוקר: "תשאל אותו". לדבריה נתנה למשיב את הגייט פאס שלה שכן ידיה היו מלאות. לעטר הוצגו סרטוני אבטחה בהם היא נראית נצמדת למשיב ועוברת יחד עמו בשער, אולם תשובתה הייתה שהיא לא שמה לב שהמשיב העביר כרטיס אחד בלבד עבור שניהם. נוסף על כך לא התכחשה עטר לכך שהיא נראתה הולכת, ביחד עם המוברח

וישראלי נוסף, אולם הסבירה זאת ש"האדם הקירח" ביקש ממנה סיגריה מוקדם יותר. מתוכנית נסיעה של חברת "איסתא" עולה שהאדם שיצא עם המשיב וחזר עמו, יום לאחר מכן, יחד עם עטר, היה קריחלי, שביצע עם המשיב עבירות דומות נוספות.

עוד אציין שלאחר שצפיתי בסרטון האבטחה (קובץ שכונה gatepass), אוכל לומר שעטר לא נראית כמי שמחזיקה בידה "חפצים רבים" שמנעו ממנה מלהחזיק בעצמה את הכרטיס הגייט פאס ולהעבירו בכוחות עצמה.

הנה כי כן, גם לגבי אישום זה די בראיות שהוצגו לביסוסן של ראיות לכאורה נגד המשיב.

אישומים 3 ו-4

21. אישומים 3 ו-4 מבוססים על סרטוני אבטחה בהם ניתן לראות את המשיב, יחד עם הקטין א.מ., כאשר בכל אחד מהאירועים עובר הקטין יחד עם אדם אחר בשערי הכניסה המרוחקים מבקר הכניסה, כשהם צמודים זה לזה.

מעבר לדוח הצפייה של החוקרת הוד מיום 2.9.2018, צפיתי בעצמי בסרטונים השונים ומצאתי שהקטין נצמד אל אדם תמים מאחורה ועבר יחד עמו בשער המעבר, תוך שהוא מסתייע בטרולי שלו על מנת למנוע את סגירת השער. מוקדם יותר ניתן להבחין במוברח עובר בשער המעבר תוך שימוש בגייט פאס, משאיר את הכרטיס על גבי הסורק, כאשר המשיב עומד מאחוריו כשהוא מדבר לכאורה בטלפון, אוסף את הכרטיס וחוזר אחורה מבלי לעבור בשער (סרטון 2 דקה 2:24).

באופן דומה פעל הקטין גם באירוע השני המפורט באישום 4 (סרטון שני), אם כי בסרטון זה לא נראה המשיב עצמו.

מנגד, ראיה הקושרת את המשיב גם לאירוע באישום 4 הוא תכנית הנסיעה של חברת "איסתא", ממנה עולה שהמשיב רכש כרטיסי טיסה עבורו, עבור א.מ., ועבור אדם נוסף בשם חזן ברק הקשור לאישום 5. מימון הטיסה עבור א.מ., היציאה מהארץ לתקופה קצרה ביותר, סמיכות הזמנים בין האירועים ודרך הברחת האזרח הזר, המשתלבת עם דרך הברחת התושבים הזרים בכלל האירועים, שבחלקם כאמור נצפה המשיב באופן מפורש, מבססים "עדות שיטה" ומאפשרים לקבוע שהאדם שביצע את העבירה באישום 3 הוא אותו אדם שביצע את העבירה באישום 4, כאשר בין אם המשיב נכח או לא נכח באירוע 4, הרי שפעולותיו של א.מ. נעשו ביוזמתו של המשיב, במימונו, למענו ובהנחייתו, באופן שיש בו כדי לבסס קיומו של יסוד נפשי וביצוע בצוותא.

אישום 5

22. באישום 5 נתפסו הקטין א.מ. והגאורגים המוברחים. מאחר שהמוברחים עצמם לא ישמשו עדי תביעה, לא אתייחס לעדותם, ודי אם אציין שממילא לא היה בהן כדי לסייע למשיב. הראיות המבססות אשמה לגבי אישום זה הינן דוחות הפעולה של השוטרים שעקבו אחר הקטין ותיארו את הדרך בה הבריח את אחד המוברחים, באותה שיטה בה פעל באישומים 3 ו-4.

משנתפס הקטין, ולאחר שהוזהר כדין, אמר שקיבל תמורת ההברחה סך של 1,000 דולר, אולם לא הפליל את המשיב.

ראיה נוספת שהוצגה היא תיעוד ממצלמות האבטחה בהן נראית התנהלות הקטין, כמפורט לעיל. במצלמה נקלט אף המשיב עצמו כשהוא עומד מאחורי אחד המוברחים ולוקח את כרטיס המעבר שנוצל, מכניס אותו לארנקו, חוזר לאחור ולא עובר בשער. בתחילה לא היה ברור מיהו אותו אדם שהמוברח השני השתמש בכרטיס שלו, אולם בהמשך הוברר שמדובר בברק חזן, כפי שאף עולה מאישור ההזמנה של איסתא. אציין שלא ראיתי בחומר שהוגש לעיוני חקירה של אותו ברק חזן, אולם ממילא אין לייחס לכך כל משמעות, שעה שהמשיב עצמו נראה כמי שלוקח מהמוברח השני את כרטיס המעבר.

כפי שציין, ובצדק, ב"כ המשיב, ישנה טעות בכתב האישום הן בנוגע למועד היציאה מהארץ והן בנוגע למועד החזרה ארצה, וחזקה על המבקשת שתיקח עניין זה לתשומת לב. עם זאת, מאחר שמהראיות שהוצגו עולה שמדובר בטעות טכנית בלבד, אני קובע שקיימות ראיות לכאורה טובות לביסוס אישום זה.

אישום 6

23. אישום זה מבוסס ברובו על הפללה של יוחייב. בחקירתה מיום 26.6.2019 (ש' 76-50) מסרה יוחייב תיאור מפורט של ההתנהלות שלה אל מול המשיב, פירטה את דרך הפעולה ואת סכומי הכסף שקיבלה. בדבריה מזכירה יוחייב גם את מנו (קריחלי), אותו פגשה לראשונה באיסטנבול לאחר שהמשיב ערך ביניהם היכרות, ולאחר מכן בשדה התעופה שם ראתה אותו הולך אחרי "הבחורה הרוסיה" אותה ביקשו להעביר עם הגייט פאס של יוחייב.

אמת הדבר שהמשיב עצמו לא נכח באירוע באותו יום, אולם מדבריה של יוחייב עולה באופן הברור ביותר שהפעילות באותו יום הייתה ביוזמתו, בידיעתו, במימונו ובהדרכתו של המשיב.

נוסף על כך מחזקים מחקרי תקשורת שצורפו לתיק את ראיות המאשימה בכל הנוגע לקשר הטלפוני שהתקיים בין המשיב לבין יוחייב ובין המשיב לבין קריחלי סביב מועד האירוע.

נוכח האמור, ובשים לב לכללים עליהם עמדנו לעיל, קיימות ראיות לכאורה לביסוס אישום זה.

אישום 7

24. בדומה לאישום 6, גם אישום זה מבוסס על חקירתה של יוחייב מיום 26.6.2019 (ש' 110-79), בה סיפרה על הדרך בה הבריחה יחד עם מורן אסולין שתי נשים תמורת 500 דולר שקיבלה כל אחת מהן. יוחייב הסבירה שאחת הבחורות הצליחה לעבור ואילו השנייה נתפסה. לדבריה, המשיב היה זה שהסביר לה כיצד לפעול על מנת שהתכנית תצא לפועל, ובכלל זה על הצורך לדחוף מזוודה לפני שהשער נסגר כדי למנוע את סגירתו.

לאחר שקראתי את גרסתה של יוחייב, ובשים לב לאופן בו תיארה את יתר האישומים המיוחסים לה, והעובדה שדרך הפעולה זהה לדרך בה פעל המשיב במועדים אחרים ועם משתפי פעולה אחרים, אינני סבור שישנו קושי עם גרסתה של יוחייב, כנטען על ידי ב"כ המשיב, ועלה בידי המבקשת להוכיח קיומן של ראיות לכאורה גם לגבי אישום זה.

אישום 8

25. על אף שב"כ המשיב הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה לגבי פרט אישום זה, מצאתי להתייחס גם אליו במספר מלים. למעשה, הראיות לכאורה המבססות אישום זה, אינן שונות בהרבה מהראיות שהוצגו בקשר למרבית האישומים האחרים, והן כוללות הפללה של יו"ח (חקירתה מיום 26.6.2019 ש' 124-143), סרטון אבטחה, ופלט מחקרי תקשורת המעיד על הקשר בין המשיב לבין כלל המעורבים בימים שקדמו למועד ההברחה ובימים שלאחריו. השוני בין אישום זה לבין יתר האישומים הוא שבאישום זה עלה בידי המבקשת להציג כמעט את כל סוגי הראיות הקיימות ברשותה לביסוס אישום אחד.

מסיבה זו ממש, אין לקרוא כל אישום המיוחס למשיב בנפרד, אלא יש לקרוא את האישומים כמכלול. כך, למשל, כאשר יו"ח מתארת רצף של הברחות, ניתן יהיה בבוא העת, ובכפוף לחקירה נגדית, להסתמך על דבריה לא רק לביסוס האישום בו הראיות מחזקות בראיות חיצוניות, אלא גם לצורך ביסוס האישומים האחרים המבוססים על אמרתיה בלבד.

אישום 9

26. הראיות באישום זה מבוססות על סרטון אבטחה, שלא עלה בידי לצפות בו עד סופו עקב תקלה טכנית בסרטון. מדוח הצפייה שנערך עולה שאכן מתרחשת פעילות הדומה לפעילות המתרחשת ביתר האישומים, אולם בדוח הצפייה לא מוזכרים שמות המעורבים. עוד הוצגו לעיוני פרטי הטיסה המשותפת, על פי הנטען, למשיב ולמספר אנשים נוספים ששמן נרשם בכתב יד על גבי המסמך. ואולם ישנה אי התאמה בין השמות שנרשמו לבין השמות המצוינים בראש העמוד (מסומנים במרקר צהוב). נוסף על כך, דוח תשאול מיום 26.6.2019 אליו הופנית, שנערך לעדי אמיר, אינו מתייחס דווקא לפעילות שנערכה במועד הרלוונטי לאישום, ואף בעדותה של מורן אסולין מיום 4.7.2019 ספק אם יש די כדי להפיל את המשיב בביצוע העבירה מאותו יום. לצד זאת, אומרת אסולין באופן ברור שהרקע להיכרותה עם המשיב הוא ההברחות. במהלך חקירתה הוצגו לאסולין סרטון, בו נטען שנראים כל המעורבים, אולם לאחר שצפתה בו, היא לא הפלילה את עצמה או את המשיב.

מאחר שכאמור לא עלה בידי לצפות בסרטון, לא הונחה בפני חקירתו של עדי אמיר ובהעדר שמות מעורבים, אני קובע שבשלב זה לא עלה בידי המבקשת להציג ראיות לכאורה להוכחת אישום זה.

אישום 10

27. אישום זה תוקן בכתב האישום המתוקן, במובן זה שמספר המוברחות הופחת מ-2 נשים לאישה אחת בלבד. אישום זה מבוסס בעיקרו על סרטון אבטחה, בו נראה בברור עדי אמיר כשהוא מגיע לשער היציאה כשהוא הולך מאחורי שתי נשים. כל אחת מהנשים עוברת את השער בנפרד ובסמיכות האחת לשנייה. מיד לאחר שעברו, אסף אמיר את הגייט פאס של אחת מהן, הגייט פאס נפל, אמיר מיהר להרימו, מיד לאחר מכן אסף את הגייט פאס של האישה השנייה, והתרחק מהמקום, תוך שהוא נראה כמדבר בטלפון (ראו גם דוח צפייה של החוקרת סופי הוד מיום 7.12.2018). מפלט כניסות ויציאות שצורף עולה שאמיר אכן יצא מהארץ יום קודם לכן וחזר במועד הנטען.

בכתב האישום נרשם שביחד עם המשיב ועם אמיר, יצאו גם אסולין ויוחייב. על אף שלגבי אסולין ישנו פלט כניסות ויציאות המעיד על כך שהיא יצאה מהארץ ביום 14.11.2018 ושבה לארץ יום לאחר מכן, הרי שבעדותה שללה שהיציאה המדוברת קשורה למשיב. ליוחייב הוצגו בחקירתה מועדים שונים בהם יצאה את הארץ, אולם היא לא נשאלה דבר לגבי המועדים הרלוונטיים לאישום זה.

חיזוק לקשר בין המשיב לבין עדי אמיר ניתן למצוא ברצף השיחות שהתנהלו ביניהם לפני ואחרי מועד ההברחה. עם זאת, לא הוצגה בפני חקירתו של עדי אמיר.

אשר על כן, בהעדר חקירה של עדי אמיר ובהעדר ביסוס חזק לקשר בינו לבין המשיב, אני קובע שלגבי אישום זה קיימות ראיות לכאורה שעוצמתן נמוכה.

אישום 11

28. גם אירוע זה מתועד במצלמות האבטחה, בהן נראה עדי אמיר פועל בדיוק באותו אופן בו פעל כמתואר באישום 10, מלבד העובדה שבמקרה זה היה מוברח אחד. (וראו גם לגבי אירוע זה דוח צפייה של סופי הוד מיום 7.12.2018).

חיזוק ראיתי לאמור ניתן למצוא במספר ההתקשרויות בין המשיב לבין יוחייב ובין המשיב לבין עדי אמיר סביב מועד ההברחה.

עם זאת, מאחר שלא הוצגה בפני חקירה כלשהי של עדי אמיר, אני קובע שלגבי אישום זה קיימות ראיות לכאורה שעוצמתן נמוכה.

אישום 12

29. אישום זה מבוסס על עדותה של יוחייב מיום 26.6.2019 (שורות 172-192), במסגרתה היא מתארת את ההתרחסות המפורטת בכתב האישום, את חוסר רצונה לשתף פעולה עם המשיב באותו מועד, ואת חששה מפניו.

נוסף על כך מתועד במצלמות האבטחה האירוע בו אוסף עדי אמיר את הגייטפאס של אחד המוברחים, באופן בו פעל באישומים 10 ו-11.

ממחקרי התקשורת שנערכו עולה קשר אינטנסיבי בין המשיב לבין השניים בימים שקדמו ליום ההברחה ובימים שלאחר מכן.

מהאמור עולה שקיימות ראיות לכאורה להוכחת פריט אישום זה.

אישום 14

30. אישום זה מבוסס הן על סרטונים והן על הודעתה של יוחייב מיום 26.6.2019 בה תיארה את המפורט בכתב האישום, תוך שציינה שגם אודליה בן לולו הייתה עמם. בהודעתה מיום 20.6.2019 אישרה בן לולו שרואים אותה ואת בתה עוברות יחדיו בשער הכניסה, ואף הפלילה את המשיב, שביקש ממנה לדבריה מספר פעמים להעביר עובדים זרים. יוחייב הסבירה שהיא לא רצתה לשתף פעולה עם המשיב, אולם הוא דחק אותה לפינה והיא חששה לגורל ילדיה. הודעתה של בן לולו ארוכה ומפורטת, והיא הפלילה את המשיב, בין היתר, גם בנוגע לניסיונותיו להשפיע עליה לשבש את החקירה ולא להתייצב אליה, כמפורט באישום זה ובאישום 21. עוד סיפרה על הקשר שלה ליוחייב ועל כך שהתבקשה על ידי המשיב לחתום עליה ערבות לאחר שנעצרה.

חיזוק לעדויות ניתן למצוא במחקרי התקשורת, מהם עולה קשר הדוק בין המשיב לבין יוחייב, מורן אסולין, אודליה בן לולו ועדי אמיר, הן בימים שקדמו ליום ההברחה והן בימים שלאחריו.

בשים לב לאמור, אני קובע שקיימות ראיות לכאורה להוכחת אישום זה.

אישום 15

31. אישום זה מבוסס אף הוא על סרטוני אבטחה, ששה במספר, המתעדים את המפורט בכתב האישום במתחם הטרמינל, ובאזור שער הכניסה. בדוח צפייה מיום 8.7.2019 מפורטים שמות כל המעורבים, ובכלל זה המשיב. על אף טענת ב"כ המשיב על כך שאלחדד הכחיש קשר עם המשיב (טענה אותה לא היה ביכולתי לבדוק מאחר שחקירתו של אלחדד לא הועברה לעיוני), הרי שצפייה בסרטונים מצביעה על כך שבשעת העלייה משרוויל המטוס נראו אלחדד, המשיב והמוברח עולים יחדיו, כאשר המשיב מדבר עם אלחדד. בהמשך נראים השלושה נכנסים יחדיו לשירותים, כאשר לאחר מכן אלחדד מסמן למוברח ללכת לכיוון אולם הנוסעים, שם הוא נצמד אליו, לוקח את כרטיס הגייטפאס שלו וחוזר לאחור. נוסף על כך מצביעים מחקרי התקשורת על חליפת שיחות בין השניים בימים שקדמו לאירוע וביום שלאחריו.

מהאמור עולה קשר ברור בין המשיב, לבין אלחדד והמוברח, ומכאן שקיימות ראיות לכאורה להוכחת אישום זה.

אישום 18

32. אישום זה מבוסס על עדותה של מורן אסולין מיום 24.6.2019, בה תיארה את המפורט באישום זה, תוך הפללת המשיב ותיאור מעורבותה של אחותה מיטל (ראו בעיקר שורות 97-25). מורן סיפרה על כך שהמשיב אמר לה שהיא צריכה לטוס עם ילדיה, שכן, לדבריו, עם ילדים "יותר קל לעבור בגייטאפס". עוד סיפרה שהמשיב נכנס לביתה מבלי לדפוק, אמר לה שידאג לה, שהמקרה שלה ריק, שיש לה שלושה ילדים ושיעזור לה. אסולין לא זכרה בדיוק האם וכמה כסף קיבלה מהמשיב על הברחת התושבים הזרים במקרה זה, שכן למיטב זיכרונה היא רבה עמו, לאחר שבאותו אירוע לא הוכנסו מוברחים או שנכנס רק מוברח אחד. עם זאת אמרה שככל שאחותה זוכרת שקיבלו כסף, ניתן לסמוך על זיכרונה. לפגם זה בזיכרונה של אסולין איני מוצא לייחס משקל רב, זאת בין היתר עקב ריבוי המקרים אותם תיארה,

העובדה שעדותה נותרה חזקה בכל הנוגע לליבת המעשים ולמעורבותו של המשיב, ולשלב הדיוני בו אנו מצויים של ראיות לכאורה. מנגד, חוסר היכולת שלה להסביר למי מסרה את הכרטיסים שלה ושל אחותה, מעורר שאלה האם בוצעה במקרה זה עבירה מוגמרת, או שמא היה זה אך ניסיון לבצע עבירה.

חיזוק לעדותה של מורן אסולין ניתן למצוא בעדותה של אחותה מיטל שיין נגר מיום 20.6.2019 (ראו בעיקר שורות 105-26). נכון הדבר שמיטל לא מתארת שהמשיב הגיע עמן לארץ או נכח במעמד העברת הכרטיסים, אולם עדותה אינה תומכת בטענה שהמשיב הוא זה שעמד מאחורי מעשיהן שלה ושל אחותה. מיטל אף לא מספרת מה עשתה אחותה עם הכרטיסים שלקחה ולמי מסרה אותם, מהסיבה הפשוטה שלא ראתה זאת.

חיזוק נוסף לעדויות השתיים, נמצא במחקרי התקשורת המצביעים על חליפת שיחות בין לבין המשיב ביומיים שקדמו ליום ההברחה וביום שלאחריו.

בשים לב לסימן השאלה שנותר סביב השאלה למי הועברו כרטיסי הגייטפאס, אם בכלל, הרי שמחומר החקירה שהונח בפני עולה שקיימות ראיות לכאורה בעוצמה גבוהה להוכחת עבירת ניסיון בלבד.

אישום 20

33. אישום זה מבוסס על סרטון אבטחה בצירוף הודעתה של אודליה בן לולו, המאשרת כי היא זו שנראית בסרטון אוספת את כרטיס המעבר לאחר שהמוברחת נכנסה באמצעותו לישראל (חקירה מיום 20.6.2019 ש' 401-404 וכן 315-317). אודליה מספרת שעל אף שהמשיב לא נכח במקום, היא פגשה אותו לפני כן ביוון, ולאחר האירוע קיבלה ממנו את התשלום.

חיזוק לגרסתה של אודליה, ניתן למצוא בחקירתה של מורן אסולין מיום 23.6.2019 ש' 154 ואילך.

גם האירוע נושא אישום זה מתועד במצלמות אבטחה, ומורן מאשרת שהיא ואודליה נראות כשהן עוברות יחדיו בשער הכניסה לאחר שמסרו את הכרטיס שלה או של אודליה לאחד המוברחים. לא נעלם מעיני שמורן לא זכרה האם מדובר בגבר או באישה להם מסרו את הכרטיס, אולם ניתן להבין חסר זה בקושי לזכור את כל האירועים, בשים לב לריבוי המקרים בהם הייתה מעורבת.

יש לציין שגם אודליה לא זכרה תחילה האם מסרו את הכרטיס לגבר או לאשה, אולם לאחר שצפתה בסרטונים אישרה שמדובר באישה. למען הסר ספק, צפייה בסרטונים מסירה את ענן הערפל בעניין זה, ומבהירה שמדובר באישה שעוברת בשער, כאשר אודליה מגיעה מיד אחריה ולוקחת את כרטיס המעבר (ראו גם דוח צפייה מיום 17.6.2019).

מהאמור עולה שקיימות ראיות לכאורה גם בנוגע לאישום זה.

34. להשלמת התמונה אציין שהמשיב ביכר שלא להתמודד עם שלל הראיות שנאספו והוצגו לו במהלך חקירותיו, והוא בחר, לסרוגין, לשמור על שתיקה; לטעון ש"הכל עלילה" ושהוא לא קשור כלל לסיפור, זאת גם כאשר הציגו לו את גרסת שותפיו הרבים וסרטונים ממצלמות האבטחה. מעבר לכך ששתיקתו ותשובותיו יחזקו בבוא העת עד מאוד את ראיות התביעה, הרי שתשובותיו המתחמקות, המניפולטיביות, מעוררות תהיות גם בקשר למידת האמון שניתן לתת בו.

מספר עניינים נוספים

35. כהערה כללית אציין כי בנוגע לאישומים 3-5, לא נרשם הקטין א.מ. כעד תביעה. המבקשת סברה תחילה שהכניסה את שמו לרשימת העדים, אולם בהמשך הבהירה שמדובר בהשמטה שמקורה בטעות, שתתוקן לאחר שיוגש על ידה כתב אישום מתוקן. לעת הזו, לצורך בחינת הראיות לכאורה, די לי בהצהרת המבקשת על כך שא.מ. עתיד לשמש כעד תביעה על מנת להתייחס באופן ענייני לגרסה שמסר בחקירתו.

הערה נוספת נוגעת ללוחות הזמנים המפורטים באישום 5 וכן בחיבור בין אישומים 9 ו-10. למקרא כתב האישום וחומר הראיות הגולמי דומה שאכן מדובר בלוחות זמנים בלתי הגיוניים. גם בנושא זה הבהירה המבקשת שמדובר בטעות קולמוס שתתוקן עם הגשת כתב האישום המתוקן. החשוב לשלב זה של הדיון הוא שמעיון בחומר החקירה הגולמי, ניתן להיווכח שקיימות ראיות לכאורה להוכחת כל אחד מהמעשים המתוארים באותם אישומים.

אשר לבחירת סעיפי העבירות, אינני מוצא להרחיב בעניין במסגרת החלטה בבקשה למעצר עד תם ההליכים, ודי אם אומר שמקובלת עלי לחלוטין עמדת המבקשת במסמך השלמת הטיעונים, לפיה סעיפי העבירה שנבחרו על ידה לא באו להחמיר עם המשיב, אלא באו לשקף נכונה את המצב המשפטי העולה מחומר החקירה שנאסף נגדו.

36. הערה אחרונה נוגעת לטענת ההגנה לאכיפה בררנית בו נקטה המבקשת במובן זה שלא הוגש כתב אישום נגד המעורבים האחרים, שאף שוחררו בערבות. כפי שהובהר, בולט לעין שהמעשים המיוחסים למשיב היו חלק מתכנית סדורה אותה הוציא מן הכוח אל הפועל, בעוד שלגבי יתר המעורבים, ומבלי להקל ראש במעשיהם, מדובר היה בשיתוף פעולה נקודתי עם המשיב, גם אם שיתוף הפעולה נמשך על פני מספר אירועים. בנסיבות הללו, אין מדובר בהשוואת עניינים של שני אנשים להם מיוחסת אותה דרגת חומרה של המעשים, ודי בכך כדי לדחות את טענת האפליה. ככל שלא יוגשו בסופו של יום כתבי אישום נגד המעורבים המרכזיים, יכול והדבר ישפיע במידה מסוימת על העונש שייגזר על המשיב, אם וכאשר יורשע המשיב בדין.

סיכום ראיות לכאורה - הפן העובדתי

37. בהתבסס על מגוון של ראיות, הכוללות הפללה של שותפים, מצלמות אבטחה, עדויות של שוטרים, קבלות טיסה, מחקרי תקשורת, ותוך השלמת היסודות העובדתיים והיסוד הנפשי באמצעות הכללים המשפטיים של "עדות שיטה", "מעשים דומים" ו"ביצוע בצוותא", אני קובע שקיימות ראיות לכאורה בעוצמה גבוהה להוכחת מרבית האישומים בהם מואשם המשיב. בזהירות המתבקשת אציין שבאישומים המעטים בהם הצבעתי על בעיה בראיות (אישומים 9-11), או על ראיות לכאורה המבססות עבירת ניסיון בלבד (אישום 18), ניתן ללמוד ממסמכים שונים שהוצגו על כך שאותן ראיות שלא הוצגו קיימות בתיק החקירה. מכל מקום מדובר בקשיים ראייניים הבטלים בשים אל מול ה"יש הראייתי" הלכאורי שהוצג.

הפן המשפטי - עבירת קבלת דבר במרמה

38. סעיף 414 לחוק מגדיר את המונח "דבר":

"מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה"

רכיב ה"מרמה" מוגדר בחוק באופן הבא:

"טענת עובדה בעניין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת; ו"לרמות" - להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל"

סעיף 438 לחוק מגדיר את המונח "קבלה":

"קבלת דבר - בין שעברה הבעלות בדבר אל המקבל ובין שלא עברה, בין שהדבר נתקבל בשביל עושה המעשה ובין בשביל אחר, בין בידי עושה המעשה ובין על ידי אחר; ונתינת דבר - בין לעושה המעשה ובין לאחר"

לאורך השנים פירשה הפסיקה את המונח "דבר" בצורה רחבה, תוך שנקבע שמונח זה יכול ללוש פנים רבות, ולא דווקא בהיבט הכלכלי או החומרי. בע"פ 3517/11 אילנה שמשון נ' מדינת ישראל (6.3.2013), פסקה 32 נקבע:

"סעיף 414 לחוק מגדיר את משמעות המונח 'דבר' בעבירה זו כך שיכול 'דבר' להיות: 'מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה'. בפסיקה נדונו המובנים של המונחים 'זכות' ו'טובת הנאה'. נקבע כי מדובר בהגדרה רחבה אשר מכניסה תחת כנפיה סוגים רבים ושונים של יתרונות שצומחים לאדם כתוצאה מפעולת המירמה... אין צורך שיהיה ה'דבר' בעל מאפיינים כלכליים או חומריים מוחשיים... כמו כן נקבע שאין צורך שהמרומה יחוש הפסד או נזק ברור כתוצאה מקבלת ה'דבר', אלא ייתכן שהפגיעה בו תסתכם בשלילת חופש הרצון ושיקול דעתו על ידי המרמה. זאת, כיוון שהאינטרסים החברתיים עליהם נועדה עבירת המירמה להגן הם חופש הרצון, חופש הבחירה וחופש הפעולה..." (ההדגשות אינן במקור - ע.מ.).

בע"פ 752/90 שמואל ברזל נ' מדינת ישראל, פסקה 48 (1.3.1992), נקבע שההפסד למרומה, יכול לבוא לידי ביטוי גם כאשר נפגע כושר יכולתו להכריע כתוצאה מהמרמה, ודומה שהדברים יפים גם לענייננו:

"וכשם שטובת ההנאה שמקבל המרמה אינה חייבת להתבטא ביתרון או בהישג חומריים,

כך אין לראות כתנאי-בל-יעבור כי נגרמו למרומה, בעטייה של המירמה, נזק או הפסד מוחשיים. חזות הכול בעבירה של קבלת דבר במירמה הינה ביתרון או בהישג למרמה, ולא בחסר למרומה... הפסד למרומה יכול שיתבטא רקבעצם הפגיעה שנפגע בחופש השיקול וההכרעה שלו, כתוצאה מן המירמה. שכן האינטרס החברתי עליו באה עבירת המירמה להגן הוא חופש הרצון, חופש הפעולה וחופש הבחירה של המרומה. פגיעה בחופש זה, אשר באה כתוצאה ממעשה המירמה ואשר הביאה למרמה יתרון או הישג, היא שעומדת ביסודותיה של העבירה שבסעיף 415 לחוק...

ההגנה על הערך החברתי האמור ודאי שהיא יפה לגבי הנחת הדעת במירמה של משהוא בעל סמכות לפעול על-פי דין, כשהסמכות מוענקת כדי לשרת את האינטרס הציבורי. כשמניח אדם במירמה את דעתו של בעל סמכות אשר כזאת, לגבי עובדות שהן רלוואנטיות בעניינו (של המרמה), משבש הוא את שיקול הדעת וההכרעה של המרומה בהפעלת הסמכות ובמיצויה. שאם היו נפרשות בפני המרומה כל העובדות לאשורן, אפשר שהיה פועל, או שחייב היה לפעול, באותו עניין, במסגרת סמכותו, אחרת מכפי שפעל. סיכון זה ביקש המרמה, מטעמיו שלו, להסיר מעצמו, ומשהשיג את מבוקשו, זכה בכך בטובת הנאה ממעשה המירמה. במלים אחרות, על-ידי "הנחת הדעת" קנה המרמה לעצמו שקט נפשי מפני הסיכון כי יעמוד בפני החלטה שלטונית שונה, ממנה ביקש לחמוק על-ידי המירמה."

עבירת המרמה - מן הכלל אל הפרט

39. ממכלול הראיות שהוצגו, ובפרט עדויות שותפיו של המשיב לעבירה, עולה שהמשיב הוא שהיה מעוניין בקבלת ה"דבר", והוא האדם שהיה אחראי למצג השווא שהוצג בפני בקרי הגבול.

על פי הוראת המשיב ובהנחייתו, העבירו משתפי הפעולה את הגייטפאס החוקי שלהם למוברחים, ובכך התאפשר למוברחים להיכנס לתחומי מדינת ישראל, כאשר בפועל נרשם משתף הפעולה כאדם שנכנס לארץ. היבט נוסף של המרמה ניתן לראות בהתנהלות משתפי הפעולה לאחר מכן, כאשר נכנסו בעצמם לארץ בדרך של היצמדות לאדם תמים, או מעבר בזוגות, או פנייה לבקר הגבול בתואנה שהגייטפאס שלהם אבד או לא אפשר להם לעבור.

כפי שנקבע בפסיקה, אין רבותא בשאלה האם המשיב הציג את מצג השווא בעצמו, או שעשה זאת באמצעות אחרים. במקרה שלפנינו, המשיב גייס את האחרים, הנחה אותם כיצד לפעול, הזמין עבורם את כרטיסי הטיסה וחדרי המלון, לחלקם מימן את השהייה, תיאם ביניהם כיצד יפעלו בינם לבין עצמם ובינם לבין המוברחים. אשר על כן, גם אם הצגת אישורי המעבר בפועל בוצעה על ידי אחד ממשתפי הפעולה, הרי שהדבר נעשה בשליחותו של המשיב, בהנחייתו ולמענו.

40. תוצאת מעשיו של המשיב ושל משתפי הפעולה שפעלו בהנחייתו, היא השגת המטרה של כניסת המוברחים לתחומי מדינת ישראל, כאשר הדבר התאפשר אודות קבלת הנחת דעתם של בקרי הגבול לפיה הנכנסים לארץ הם משתפי הפעולה ולא המוברחים.

עוד יש לציין שהמבקשת התקשתה להוכיח את המניע שעמד בבסיס השיטה או את הרווח הכלכלי של המשיב. מהבחינה הראייתית, ישנן ראיות המצביעות על כך שהמניע למעשיו של המשיב היה הפקת רווח כלכלי, וכי המשיב התעשר עד מאוד מהשיטה שפיתח. כך למשל, סיפר עדי אמיר (דוח תשאל מיום 26.6.2019) שהמשיב מסר לו שהוא מבריח אנשים מזה 10 שנים, ושהוא "עשה מזה בניינים". לדבריו המשיב היה לוקח 10,000 דולר לאדם ונותן למשתף הפעולה 500 דולר. עוד סיפר לו המשיב שעובדי נתב"ג מבריחים אף הם עובדים ושעקב כך נהייתה לו "תחרות בענף".

יש להזכיר שלמשיב היו הוצאות לא מבוטלות למימון הפרויקט, ובכלל זה הטסת אנשים רבים לחו"ל וחזרה לארץ, מימון שהייתם בחו"ל, הטסת המוברחים לארץ והוצאות נוספות, וכי הוא פעל בדרך זו לאורך שנים ארוכות. במצב דברים זה הדעת נותנת שהפעולות בהן נקט השתלמו לו גם מהבחינה הכלכלית.

מאחר שמבחינה משפטית, אין מדובר בנסיבה הנדרשת להוכחת יסודות העבירה, די לעת הזו בהערות אלו.

41. בהתייחס לאפשרות ביצוע העבירה באמצעות אחר נקבע, כאמור, שיכול ומצג השווא יוצג לא במישרין על ידי הרמאי, אלא גם על ידי אחר, כל עוד הדבר נעשה בידיעתו ובהסכמתו של הרמאי [ע"פ 1726/91 יצחק דגני נ' מדינת ישראל (10.12.1992), פסקה 3].

בהתייחס לעובדה שחלק מהמוברחים נתפסו, מקובלת עלי עמדת המבקשת לפיה במקרים בהם נחשף מעשה המרמה לאחר עשייתו, הרי שאין בחשיפה זו כדי להפוך את המעשה לעבירת ניסיון בלבד, כפי שניסתה לטעון ההגנה. השימוש שעשו המוברחים בגייטפאס של משתפי הפעולה, אפשר להם לעבור את שער המעבר, כאשר משמעות הדבר היא הן נוכחות פיזית של המוברח בתחומי מדינת ישראל, והן רישום מוטעה של פרטי משתף הפעולה במחשבי ביקורת הגבולות. מהבחינה המשפטית משמעות הדבר היא שעבירת המרמה הושלמה.

42. הנה כי כן, קיימות ראיות לכאורה גם להוכחת עבירות המרמה, כאשר אותן ראיות מובילות אף למסקנה שעבירות המרמה בוצעו לכאורה בנסיבות מחמירות, זאת בשים לב לתכנון הקפדני שקדם לביצוע העבירות, תוך ירידה לפרטי הפרטים בכל שלב, גיוס משתפי הפעולה, לא אחת תוך ניצול ציני של מצבם הכלכלי הרעוע, הנחייתם והנחיית המוברחים כיצד לפעול; הכסף הרב שהשקיע המשיב בפרויקט; וכן - ממדי העבירה והתקופה הארוכה בה פעל המשיב בדרך זו, שאפשרה לו להבריח לארץ עשרות מוברחים.

סיכום עד כאן

43. מהאמור עולה שקיימות ראיות לכאורה בעוצמה גבוהה להוכחת כלל האישומים, להוציא אישומים 9-11, לגביהם קבעתי שקיימות ראיות לכאורה בעצמה נמוכה יותר, ואישום 18 לגבי קבעתי שהראיות מצביעות על עבירות ניסיון בלבד. מסקנה זו נסמכת על השילוב שבין הודעותיהם של משתפי הפעולה, לבין סרטונים ממצלמות האבטחה, הנתונים שהתקבלו מחברת הנסיעות, דוחות של שוטרים המלמדים על נוכחותו של המשיב בשדה התעופה במועדים הרלוונטיים, ומחקרי התקשרות המלמדים על הקשר בין כלל המעורבים לפני, במהלך ולאחר מועד ההברחה.

הראיות שהוצגו מאפשרות להוכיח לכאורה הן את העבירות שיוחסו למשיב, והן את מעמדו של המשיב כ"ראש

הפירמידה", היוזם וההוגה של השיטה, המפיק, המממן, המתזמן, המחליט, המארגן והמוציא לפועל שלה. למסקנה זו משמעות לא רק בשדה הראיות, אלא יש בה כדי להשפיע גם על עילות המעצר ועוצמתן, וכפועל יוצא מכך על אפשרות בחינתה של חלופת המעצר.

לדיון בנושאים אלו נעבור עתה.

עילת מסוכנות

44. עילת המסוכנות בנויה במקרה זה על כמה נדבכים, כשבראשם מעשי המשיב.

ב"כ המשיב טענו שככל שהמשיב לא הבריח מחבלים או תושבי האזור לתחומי המדינה, הרי שלא קמה עילת מעצר בעניינו. בכל הכבוד, אין בידי לקבל טענה זו. כפי שעולה מעובדות כתב האישום, המשיב הבריח לישראל, בין אם בעצמו ובין אם באמצעות אחרים אותם הפעיל ועליהם פיקד, מעל 20 אנשים תוך עקיפת מנגנוני הפיקוח והבקרה של המדינה. גם אם המשיב לא הכניס לישראל באופן מודע אדם ממנו נשקפת סכנה ביטחונית, הרי שהפוטנציאל להכנסתו של אדם כאמור קיים גם קיים. ובמה דברים אמורים? המשיב לא הכניס לישראל אדם אחד אותו הוא מכיר, אלא הכניס במשך תקופה של כשנתיים שורה ארוכה של אנשים שרמת ההיכרות שלו עמם הינה אפסית. משכך, הפרצה אותה פתח המשיב בגדר הביטחון של מדינת ישראל בהחלט יכולה הייתה "לקרוא לגנב" במובן המטאפורי של המילה, ולאפשר, בחלוף הזמן ועם התפשטות השמועה על הדרך הקלה בה ניתן להיכנס לארץ ללא בדיקה, גם לגורמים עוינים, בין אם פליליים ובין אם ביטחוניים, לנצל את אותה פרצה ולהיכנס לארץ במסווה של מחפשי עבודה.

תהליך ההזדהות של התושבים הזרים, בו חיבל המשיב במעשיו, הינו בעל חשיבות רבה, שכן הוא חיוני לצורך קיום תיעוד, פיקוח, בקרה, סינון ואכיפה מנהלית, פלילית וביטחונית כלפי המבקשים להיכנס לתחומי המדינה.

45. למרבה המזל, התנהגות המשיב לא הובילה לאירוע ביטחוני או פלילי. עם זאת, מדובר כאמור במזל בלבד. בשיטה שיצר, ובחוסר האכפתיות המשווע שהפגין, הוכיח המשיב ששיקולים של טובת המדינה אינם מענייניו, וכי הדבר היחיד המוביל אותו הוא דאגה לענייניו האישיים.

לסיכום נקודה זו, טענת ההגנה לפיה לא קמה עילת מעצר כל אימת שמדובר בהכנסתם לארץ של תושבים זרים במסווה של מחפשי עבודה, הינה בבחינת חוכמה שבדיעבד, שכן בזמן אמת אין לדעת מה מטרת כניסתם. בהחלט יתכן שדבר קיומו של מניע פלילי או בטחוני לכניסת התושבים הזרים לישראל לא ידוע גם למבריה עצמו, אולם עליו לצפות את קיומה של אפשרות מסוג זה, בפרט כאשר הוא מבריה עשרות אנשים לאורך תקופה ארוכה.

46. הנדבך הנוסף המבסס את עילת המסוכנות הינו עברו הפלילי של המשיב, הכולל לא פחות מ-10 הרשעות קודמות, במסגרתן נתן את הדין על 24 תיקים פליליים שנפתחו נגדו לאורך השנים בעבירות מגוונות, ובכלל זה עבירות איומים, אלימות, החזקת רכוש החשוד כגנוב, הסגת גבול פלילית, העלבת עובד ציבור, החזקת סכין, התפרצות לדירה, הפרעת שוטר במילוי תפקידו, היזק לרכוש ועוד. נוסף על אלו, הורשע המשיב ב-4 עבירות שעניינן הפרת הוראה חוקית. עוד עולה מהמרשם הפלילי שהמשיב ביצע עבירות פליליות במשך 18 שנים ברציפות, וכי הוא ריצה שתי תקופות מאסר,

הראשונה של 17 חודשים, והשנייה של 9 חודשים.

בכל אלו לא היה כדי לעצור את המשיב או להרתיעו מלבצע עבירות פליליות נוספות, הפעם ברמת תחכום גבוהה יותר, בהיקפים גדולים יותר, תוך עירובם של מבצעים נוספים שעל חלקם אף הפעיל לכאורה מניפולציות רגשיות.

47. ואם לא די בכך, הרי שהמשיב ביצע את העבירות לכאורה שעה שתלויים ועומדים נגדו שלושה כתבי אישום נוספים, אחד מהם במשותף עם קריחלי, בעבירות גניבה של מוצרים שונים מחנויות הדייט פרי. על פי כתבי האישום, בוצעו העבירות בשנים 2017, 2018, 2019. באחד התיקים ממתין המשיב לתסקיר לעונש של שירות המבחן, עובדה שגם בה יש כדי ללמד על כך שהפשע חזק ממנו, וכי כל הדרכים כשרות להשגת מטרותיו, בין אם על חשבון הזולת ובין אם על חשבון ערכי המדינה.

48. הנדבך השלישי לביסוס עילת המסוכנות, נסמך על חששם של חלק משותפיו של המשיב לביצוע העבירות, שחלקם משמשים עתה כעדי תביעה נגדו, מפני פגיעה בהם, כפי שעולה מדברים שאמרו בחקירותיהם, ובשים לב לפעולות בהן כבר נקט המשיב עובר למעצרו, ובכלל זה האיומים שהשמיע כלפיהם.

49. מלבד ההיבטים הביטחוניים האפשריים והפגיעה בסדר הציבורי, עליהם עמדתי לעיל, יש למעשיו של המשיב גם היבטים כלכליים מובהקים, המקימים אף הם עילת מעצר של מסוכנות. כבר נקבע לא אחת שכאשר נשקפת מנאשם מסוכנות כלכלית, יכול והדבר יוביל למעצרו עד תם ההליכים, בהתקיים מבחני העזר שנקבעו בפסיקה.

כך, בבש"פ 11136/03 מדינת ישראל נ' איטח (25.12.2013), נקבע שעילת מעצר של מסוכנות יכול שתתקיים אף במקרים שבהם מיוחסים לנאשם עבירות כלכליות או עבירות רכוש בלבד, "וזאת כאשר המסוכנות נלמדת מנסיבות ביצוע העבירות הללו, כך כאשר העבירות מבוצעות באורח שיטתי או בהיקף ניכר או תוך התארגנות של כמה עבריינים, או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים" [וראו גם: בש"פ 6393/13 שפק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (20.10.2013); בש"פ 2871/15 מדינת ישראל נ' פלח, פסקה 15 (5.5.2015)].

במקרה שלפנינו, העבירות הכלכליות המיוחסות למשיב מתארות מסכת מתוכננת, מורכבת ומסועפת של תכנית עבריינית, בה השקיע המשיב ממון רב, ובתכנית שדרשה שיתוף פעולה של כלל המעורבים בפרשה. המעשים, לכאורה, בוצעו בשיטתיות, בתכנון, בתחכום ולאורך זמן, באופן המבסס את מסוכנותו.

נוכח האמור הגעתי לכלל מסקנה שנגד המשיב קמה עילת מעצר מובהקת של מסוכנות שעוצמתה גבוהה.

עילת השיבוש

50. דומה שאין צורך להכביר במלים על אודות קיומה של עילת מעצר זו, שביטוייה, בראש ובראשונה באישומים מספר 14 ו-21, לגביהם לא הייתה מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה.

טרם מעצרו עשה המשיב כל שביכולתו על מנת לשבש את החקירה בפועל, למנוע מעדים פוטנציאליים להגיע לחקירה המשטרתית אליה זומנו ולהשפיע על מוצא פיהם.

המשיב לא בחל להשתמש בכל אמצעי שרק ניתן היה על מנת להשיג את מבוקשו, ובכלל זה מסע שכנועים טלפוני ושיחות פנים מול פנים עם חלק המעורבים, הסתייעות באדם שלישי שהציג עצמו, לבקשת המשיב, כעורך דין על מנת ליצור מצג שווא כאילו שלוש ממשטפות הפעולה מקבלות עצה מעורך דין. המשיב קנה טלפונים והחליף טלפונים לעתים תכופות; שכר עורך דין על מנת לייצג שניים ממשטפי הפעולה, כאשר בהמשך דרש מאותו עורך דין שיספר לו על כל שהתרחש בחקירה; שילם למשתפות הפעולה כסף תמורת שתיקתן, ומשכלו כל הקיצין, אף איים עליהן והזהירן לבל יפילילו אותו.

כבר נקבע לא אחת ש"מקום שבו נאשם פעל בעבר להדיח עדים ולשבש הליכי משפט, הרי שיש במעשים אלו מצד עצמם כדי לשמש אינדיקציה לאפשרות הפוטנציאלית בדבר הישנות פעולות השיבוש גם בעתיד" [בש"פ 3034/08 נואף חלאילה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (24.3.2008)].

51. במקרה של המשיב אין מדובר בחשש בעלמא לקיומה של העילה, אלא במי שהוכיח את קיומה במעשים של ממש. בחינת טיבם של מעשי השיבוש שנעשו על ידי המשיב בשלב החקירה, עוצמתם, תדירותם והשיטתיות בה פעל, מצביעים על כוונותיו, על החשיבות אותה מייחס המשיב להצלחת תכניתו להשפיע על אותם עדים לטובתו, ועל כוונתו להסתתר מהמשטרה.

במצב דברים זה כבר נקבע ש"קיום סכנה מוחשית לשיבוש הליכי המשפט ולהשפעה על עדים מצדיק נקיטת אמצעים למנוע פגיעה כזו גם במחיר פגיעה בחירותו של הנאשם" [בבש"פ 5816/09 מדינת ישראל נ' אברהם זגורי, פסקה 22 (9.9.2009)].

מהאמור עולה שהחשש לשיבוש הליכי המשפט מצדו של המשיב הינו בעל עצמה גבוהה ביותר.

עילת ההימלטות

52. עניינו של כתב אישום זה במומחיותו של המשיב להבריח אנשים לתחומי המדינה, כאשר המשיב הפגין ידע ו"הכרת השטח", באופן שאפשר לו לבצע לכאורה את תכניתו באין מפריע לאורך זמן. נוסף על כך, התמקדותו של המשיב במדינות מסוימות, איתור אנשים המתאימים לו, שעה שהמשיב נעדר מהארץ לעתים תכופות ביותר, מרמזת על כך שהוא בעל קשרים עם גורמים שונים בארצות אלו. למשוואה זו יש להוסיף את חומרת מעשיו והעונש לו הוא צפוי, כמו גם ניסיונו לכאורה להסתתר מהמשטרה והתנהגותו המניפולטיבית והמתוחכמת שהצליחה להערים על גורמי הבקרה והסינון של הרשויות בארץ.

הצטברותם של נימוקים אלו מובילה למסקנה שקיים חשש לכך שהמשיב ימלט מהארץ.

53. הנה כי כן, נגד המשיב מתקיימות כל שלוש עילות המעצר. ואולם, כידוע, גם במקרה כזה מצווה בית המשפט

לבחון האם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך חילונית, שפגיעתה בחירותו תהא פחותה (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים).

בחינת התאמתה של חלופת המעצר תלויה בראש ובראשונה במידת האמון שבית המשפט נכון לתת במשיב, ולבחינת עניין זה נפנה עתה.

תסקיר שרות המבחן ובחינת אפשרות לחלופת מעצר

54. נקודת המוצא לבחינת האפשרות לחלופת מעצר היא קיומן של שלוש עילות מעצר. העילות הן בעוצמה גבוהה כל אחת כשלעצמה, וודאי בהצטברותן ושילובן יחדיו.

על כך יש להוסיף שהמשיב הורשע בעבר ב-4 עבירות של הפרת הוראה חוקית. גם אם מדובר בהרשעות ישנות יחסית בעבירה זו, הרי שהמשיב הוכיח שלא שינה דרכיו, המשיך לבצע עבירות, ואין כל ערובה לכך שיעמוד בכל תנאי שייקבע בעניינו.

55. למקרא תסקירי שירות המבחן, עולה שאף הם לא נושאים בשורה עבור המשיב. התסקירים נשאו אופי שלילי ביותר, כאשר בסופם נשללה האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, או לעצרו באיזוק אלקטרוני.

מהתסקיר הראשון עולה שהמשיב מסר לשירות המבחן מידע מעורפל על אודות אורחות חייו בשנים האחרונות, וסירב להתייחס לנסיגה שחלה במצבו בשנים האחרונות. נמצא שהמשיב בעל צורך גבוה בריגושים ובעל יכולת נמוכה לוויסות דחפים בהקשרים שונים והוא ממוקד בסיפוק צרכיו המידיים אף על חשבון פגיעה באחר. עוד עולה שהמשיב מאופיין בדפוסי התנהגות מניפולטיביים, ובמצבים שונים, במיוחד סביב צרכים כלכליים, ותופס התנהגות עוברת חוק כלגיטימית, זאת על אף עונשים שהוטלו עליו בעבר. שירות המבחן אף נתן דעתו לאופי העבירות המיוחסות למשיב בתיק הנוכחי, ומצא שהן משקפות לכאורה הסלמה בבחירותיו השוליות, ובכלל זה התנהגות מתוכננת ומתמשכת בעלת מאפייני מרמה והתעלמות מגבולות. דוגמא לכך ניתן למצוא בכך שהמשיב המשיך לבצע לכאורה עבירות חמורות במקביל לשלב הכנת תסקיר לעונש באחד התיקים הפליליים המתנהלים נגדו. ממידע שהתקבל מגורמי שב"ס עלה שהמשיב לא הביע רצון להשתלב בטיפול בבית המעצר.

56. בשים לב לאמור, ונוכח הלחצים הכספיים עמם הוא מתמודד, העריך קצין המבחן כי המשיב יתקשה להיענות לאורך זמן לתנאים מגבילים, ובכלל זה מעצר בפקוח אלקטרוני. נוסף על כך העריך שלא ניתן לשלול חשש להימלטות, כאשר ההערכה היא שהסיכון במצבו של המשיב אינו כרוך אך ביציאתו מהבית, אלא גם בניסיונו לשבש הליכי משפט.

57. בשים לב לכך שלא ניתן לתת אמון כלשהו במשיב, ניתן היה לעצור את הדיון כבר בשלב זה. ואולם, במסגרת התסקיר נבחנו קרובי משפחתו של המשיב כמפקחים אפשריים. לאחר שיחה עמם הובהר שהם אינם מודעים למוקדי הסיכון במצבו של המשיב בהיבטים השונים, ועל כן אינם מתאימים לשמש כמפקחים.

בתסקיר משלים שנערך לבקשת המשיב, הוצעו מפקחים נוספים, אשר נפסלו אף הם על ידי שירות המבחן, לאחר

שנמצא שהם אינם מכירים באופן מעמיק בסיכון הנשקף מהמשיב. בנוגע לכלל המפקחים שהוצעו נמצא, שהם אינם מהווים גורמים משמעותיים לצמצום הסיכון במצבו של המשיב, במיוחד כאשר גורמי הסיכון הם מגוונים ואינם קשורים אך ליציאתו מהבית.

שירות המבחן עמד על כך שעיקר הסיכון נעוץ במאפייניו של המשיב עצמו, בנטייתו להתנהלות מניפולטיבית וביכולתו לפעול לאורך זמן בדפוסי הסתרה, באופן שצפוי להקשות על המפקחים לזהות התנהגות בעייתית מצדו.

58. נוכח המלצותיו החד משמעיות של קצין המבחן, מצאו ב"כ המשיב לתקוף את מסקנותיו במהלך הדיון שהתקיים לפני. בהמשך, הועברה מטעם עו"ד חוגי "הודעה דחופה", בה הוטל ספק באמינות התסקיר, תוך שילוב אמירות משתלחות כלפי קצין המבחן, וטענות בדבר חוסר אובייקטיביות שהפגין בעת כתיבת התסקיר.

אשר לטענת המשיב על כך שבניגוד לאמור בתסקיר, הוא לא סירב לקבל טיפול בשב"ס, וטענת עו"ד חוגי על כך שבשיחתו עם שב"ס הובהר לו שלא הועבר מכתב כלשהו בנושא זה מצד גורמי שב"ס לשירות המבחן, ביקשתי את התייחסותה של קצינת המבחן המחוזית לטענות שהועלו. בהודעה שנשלחה ציינה קצינת המבחן המחוזית שהדוח שהתקבל הינו דוח מטעם עו"ד בית מעצר הדריס מיום 23.7.2019, אשר עיקריו הובאו בתסקיר.

מהאמור עולה שבניגוד לדברי המשיב ובא כוחו, סירובו של המשיב להשתלב בהליך הטיפולי תועד בכתב על ידי גורמי שב"ס והועבר בכתב לשירות המבחן. למרבה הצער, התנהלות המשיב במקרה זה מתיישבת אף היא עם מסקנתו המבוססת של קצין המבחן.

במאמר מוסגר מצאתי לציין שגם אם היה המשיב משתלב בהליך טיפולי במסגרת מעצרו, לא היה בכך כדי להשפיע על החלטתי.

59. בשים לב להפניית טענות אישיות כלפי קצין המבחן, מצאתי לייחד טרם חתימה מספר מלים לשירות המבחן ולקציני המבחן.

כידוע, שירות המבחן מעביר מידי שנה למערכת אכיפת החוק, ובפרט לבתי המשפט אלפי תסקירים, המסייעים לבית המשפט בהחלטותיו השונות. מדובר בכלי עזר מרכזי בעבודת השופט, עד שכיום קשה לדמיון את מערכת המשפט פועלת בלעדיו. מניסיוני כשופט שקרא מאות תסקירים, הן תסקירי מעצר והן תסקירים לעונש, אוכל רק להביע את הערכתי הרבה לשירות המבחן ולקציני המבחן שעושים עבודתם נאמנה, ומניחים בפני בית המשפט השכם וערב תסקירים מקצועיים, מנומקים, אובייקטיביים, אמינים ומבוססים. בשנה האחרונה, ועל אף מחסור בכוח אדם, התקצר אף פרק הזמן הנדרש להכנת תסקירים לעונש, זאת מבלי לפגוע כהוא זה במקצועיות התסקיר, וגם על כך יש לברך.

לא אחת מוצא בית המשפט שלא לאמץ המלצה כזו או אחרת של שירות המבחן, בהיותו של בית המשפט הפוסק האחרון האמון על הראייה הכללית ובחינת האינטרס הציבורי על כל היבטיו. ואולם, גם בתסקיר בו מצא בית המשפט שלא לאמץ את המלצת קצין המבחן, לא מתייחס בית המשפט לאותו תסקיר כ"תסקיר לא מקצועי" או כתסקיר "מוכוון מטרה".

מן הראוי שגם ב"כ נאשמים או עצורים, השומעים לא אחת מפי מרשם טענות שונות על אודות התנהלות קציני המבחן מולם, על פי רוב כאשר התסקיר אינו לטובתם, יבדקו לעומק טענות אלו, טרם הפנייתם לבית המשפט, לא כל שכן טרם העלאתם על הכתב באופן שיש בו כדי לפגוע בקצין המבחן.

60. כבר נקבע לא אחת שהמלצת שירות המבחן, כשמה כן היא, המלצה בלבד שאין בית המשפט מחויב לקבלה. לצד זאת נקבע שבית המשפט "לא יטה להתעלם מהמלצה שלילית של שירות המבחן, אלא מנימוקים מבוססים וכבדי משקל" [בש"פ 7186/17 מדינת ישראל נ' ג'אברין, פסקה 19 (19.9.2017); בש"פ 5804/15 אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (6.9.2015)].

במקרה שלפני לא רק שאין בנמצא נימוק "כבד משקל" נגד המלצת קצין המבחן, אלא שלעמדת ההמלצה מבוססת ומנומקת כדבעי, ועל כן יש לאמצה במלואה.

סוף דבר

61. נוכח כל האמור, חוזקן של הראיות לכאורה, עוצמתן המשמעותית של עילות המעצר, כל אחת בפני עצמה, קל וחומר בהצטברותן ושילובן האחת בשנייה, ובהעדר חלופת מעצר שיהיה בה כדי לאיין את שלוש עילות המעצר, אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

62. חומר החקירה יוחזר לידי המבקשת. קלסר שהוגש מטעם ההגנה יוחזר לידיה.

63. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לשירות המבחן.

ניתנה היום, ט"ו אלול תשע"ט, 15 ספטמבר 2019, בנוכחות הצדדים.